

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Kielce, dnia 12-08-2021

Znak: PNK.III.431.31.2021

Pan
Józef Żółciak
Starosta Staszowski

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Staszowski¹ zadań wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej² przeprowadziły: Dorota Furmańska – inspektor wojewódzki w Wieloosobowym Stanowisku ds. Organizacyjnych w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Edyta Adamczyk – inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 287/2021 oraz nr 288/2021 z dnia 7 czerwca 2021 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej od Starosty Staszowskiego, za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³, art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁴ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

1. organizacji harmonogramu dyżurów dla mieszkańców;
2. poprawności ogłoszenia konkursu oraz zawarcia umowy z organizacją pozarządową na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;

¹ zwany dalej Powiatem

² t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 945 zwana dalej u.n.p.p.

³ t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224

⁴ t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1464

niepodległa

3. czy porozumienia z gminami, o których mowa w art. 9 u.n.p.p. zawierają elementy określone w art. 9 ust 1 pkt 1 i 2 u.n.p.p;
4. czy porozumienia z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych, o których mowa w art. 10 u.n.p.p zawierają elementy określone w art. 10 ust. 1 u.n.p.p;
5. czy Powiat dopełnił obowiązku zawiadomienia Wojewody o zawartych porozumieniach albo wskazaniu adwokatów lub radców prawnych, wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w trybie, o którym mowa w art. 10 ust. 2 u.n.p.p;
6. czy umowy z radcami lub adwokatami, o których mowa w art. 6 ust. 1 u.n.p.p, zawierają elementy określone w art. 6 ust 2 u.n.p.p oraz czy radcowie prawni i adwokaci, posiadają upoważnienia do przetwarzania danych osobowych, osób korzystających z usług.

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat Staszowski nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2021 roku (od 01.01.2021 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat konkursu w 2020 roku na powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2021 roku.

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – oceniam pozytywnie z uchybieniami

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

Na terenie Powiatu funkcjonują 3 punkty:

- a) punkt nr 1 – punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez adwokatów i radców prawnych (punkt mobilny – Staszów, Szydłów);
- b) punkt nr 2– punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego prowadzony przez Stowarzyszenie Sursum Corda (punkt mobilny – Połaniec, Łubnice, Oleśnica);
- c) punkt nr 3 – punkt nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzony przez Stowarzyszenie Sursum Corda (punkt mobilny – Osiek, Bogoria, Rytwiany).

Liczba punktów odpowiada mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 – art. 8 ust. 2 u.n.p.p.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w każdym z punktów w wymiarze 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej oraz punktów nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁵.

W celu powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Staszowie uchwałą nr 81/20 z dnia 20 października 2020 r. ogłosił otwarty konkurs ofert na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie powiatu staszowskiego w 2021 roku (akta kontroli nr 8).

Analiza treści ogłoszenia, wykazała także, że ogłoszenie o konkursie zawierało elementy wskazane w art. 13 ust. 2 u.d.p.p., przy czym informacja o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p. nie wskazywała ogólnej kwoty jaką przeznaczono na zadania publiczne tego samego rodzaju, co stanowi uchybienie.

Kontrolujący zwracają uwagę, że na stronie 9 ogłoszenia w części „IX. Umowa i postanowienia końcowe” nastąpiła omyłka pisarska w postaci wskazania błędnej daty – wskazano rok 2020 zamiast 2021 (akta kontroli nr 8).

Uchwałą nr 94/20 z dnia 26 listopada 2020 roku Zarząd Powiatu w Staszowie dokonał wyboru organizacji pozarządowej, której powierzono prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na terenie Powiatu w 2021 roku. Wyniki konkursu zostały ogłoszone poprzez wskazanie nazwy wyłonionego oferenta oraz zadania publicznego. Ogłoszenie o wynikach konkursu nie zawierało informacji na temat wysokości przyznanych środków publicznych, co stanowi uchybienie - art. 15 ust. 2h pkt 3 u.d.p.p. (akta kontroli nr 8).

Ustalono, że ogłoszenie o konkursie oraz wyniki otwartego konkursu ofert zostały zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Powiatu.

Zgodnie z zapisami u.n.p.p. organizacja została wyłoniona do 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczyło powierzenie prowadzenia punktu.

3. Zawarcie umowy z organizacją pozarządową

Powiat Staszowski w dniu 11 grudnia 2020 roku zawarł ze Stowarzyszeniem Sursum Corda (adres siedziby: ul. Lwowska 11, 33-330 Nowy Sącz) dwie umowy:

- na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej na obszarze powiatu staszowskiego w 2021 roku;
- na prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego na obszarze powiatu staszowskiego w 2021 roku.

W § 1 ust. 4 w obu umowach określono, że mediacja będzie prowadzona zamiast stałego dyżuru poradnictwa prawnego/obywatelskiego w terminie ustalonym ze Zleceniodawcą (akta kontroli nr 9). *Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 8 ust. 12 pkt 1 u.n.p.p. „(...) czas trwania jednego spotkania z mediatorem podczas dyżuru nie może przekroczyć połowy czasu trwania dyżuru (...)”.* Zapisy we wskazanym brzmieniu są nieprawidłowe. Kontrolujący jednak zwracają uwagę, że w ofertach złożonych przez Stowarzyszenie Sursum Corda, które to oferty, zgodnie z zapisami §1 ust.

⁵ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1057 ze zm. zwana dalej u.d.p.p.

8 zawartych z ww. stowarzyszeniem umów, stanowią ich integralną część, zaznaczono, że „mediacja nie będzie trwała dłużej niż połowa czasu dyżuru” (akta kontroli nr 16 oraz akta kontroli nr 17). Zasadne jest zatem zachowanie spójności zapisów pomiędzy umową a ofertą.

Dodatkowo kontrolujący zwracają uwagę, na omyłkę pisarską w §2 ust. 22 umowy zawartej z organizacją pozarządową na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w zakresie wskazania roku realizacji zadania – jest 2020 rok, powinno być 2021 r. (akta kontroli nr 9).

4. Zawarcie porozumień z gminami przez Powiat

W celu realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej Powiat Staszowski, zgodnie z art. 9 ust. 1 u.n.p.p. zawarł w dniu 14 października 2015 roku porozumienia z gminami:

- Oleśnica;
- Łubnice;
- Połaniec – aneksowane 29 sierpnia 2017 roku;
- Rytwiany – aneksowane 23 grudnia 2016 roku;
- Szydłów – aneksowane 23 grudnia 2016 roku oraz 4 sierpnia 2017 roku;
- Osiek – aneksowane 12 stycznia 2016 roku oraz 23 grudnia 2016 roku;
- Bogoria – aneksowane 12 stycznia 2016 roku, 23 grudnia 2016 roku oraz 15 stycznia 2020 roku

Analiza ww. porozumień w zakresie zawartości elementów określonych w art. 9 ust. 1 u.n.p.p. wykazała następujące uchybienia (akta kontroli nr 10):

- z § 1 porozumień zawartych z gminami: Oleśnica, Łubnice i Połaniec wynika, że w punkcie udzielana będzie nieodpłatna pomoc prawna. Wskazanie, że w punkcie świadczone w 2021 roku będzie nieodpłatne poradnictwo obywatelskie nastąpiło dopiero w pismach z dnia 16 grudnia 2020 r. znak: Or-IV.5330.64.2020 kierowanych do Wójta i Burmistrzów wyżej wskazanych gmin. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 ppkt b u.n.p.p porozumienie winno zawierać informację, czy dyżur przeznaczony będzie na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej czy świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- brak informacji o rodzaju podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów, co stanowi naruszenie art. 9 ust. 1 pkt 1 ppkt c u.n.p.p. – w § 5 zawartych porozumień zawarto zapis, że „do dnia 15 listopada 2015 r. Powiat dostarczy Gminie informacji (pisownia oryginalna), czy punkt będzie prowadzony przezeń bezpośrednio, czy przez konkretną wyłonioną zgodnie z Ustawą organizację pozarządową.” Wskazanie podmiotu prowadzącego punkt nastąpiło pismem z dnia 16 grudnia 2020 r. znak: Or-IV.5330.64.2020 kierowanym do wójtów gmin/burmistrzów miast i gmin, na terenie których zlokalizowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Data wskazania podmiotu świadczącego usługi wynikające z u.n.p.p nie została zaktualizowana; Ponadto analiza zawartych porozumień wykazała następujące uchybienia (akta kontroli nr 10):
- w § 1 porozumień zamieszczono nieaktualny tytuł u.n.p.p. i publikator, w którym została opublikowana, obowiązujący w dniu podpisania porozumień – zapisy w tym zakresie nie zostały zaktualizowane;

- w § 6 zawartych porozumień zawarto zobowiązanie do wskazania do 28 grudnia 2015 roku kompletnej listy osób mających dostęp do lokalu – zapisy w zakresie daty wskazania osób świadczących usługi wynikające z u.n.p.p. nie zostały zaktualizowane.
Wskazanie osób uprawnionych do korzystania z lokali nastąpiło pismem z dnia 16 grudnia 2020 r. znak: Or-IV.5330.64.2020 kierowanym do wójtów gmin/burmistrzów miast i gmin na terenie których zlokalizowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego;
- rozbieżności w zakresie adresu lokalu, w którym świadczone jest poradnictwo obywatelskie w gminie Połaniec, gdzie adres określony w aneksie do porozumienia (ul. Jedrusiów 14A) jest inny niż adres lokalu, w którym faktycznie świadczone jest poradnictwo obywatelskie w 2021 roku (ul. Zrębińska 45/3).

5. Zawarcie porozumień z okręgową radą adwokacką i radą okręgowej izby radców prawnych

Zgodnie z art. 10 ust 1 u.n.p.p. w dniu 27 października 2020 r. Powiat zawarł porozumienie z Okręgową Radą Adwokacką w Rzeszowie oraz w dniu 29 października 2020 roku z Radą Okręgowej Izby Radców Prawnych w Kielcach (akta kontroli nr 11). Oznacza to, że porozumienie zostało zawarte do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, którego dotyczyło to porozumienie, zgodnie z art. 10 ust. 2 u.n.p.p.

Porozumienie zawiera wszystkie elementy wynikające z art. 10 ust. 1 u.n.p.p.

Powiat dopełnił obowiązek poinformowania Wojewody o zawartym porozumieniu pismem z dnia 18 listopada 2020 r., znak: Or-IV.5330.56.2020 – data wysłania pisma 20 listopada 2020 rok, data wpływu – 23 listopada 2020 rok (akta kontroli nr 13). Kontrolujący zaznaczają, że stosownie do art. 10 ust. 3 u.n.p.p. o każdym zawartym porozumieniu powiat niezwłocznie zawiadamia właściwego wojewodę. Zawiadomienie Wojewody Świętokrzyskiego nastąpiło po ponad 20 dniach od daty ich podpisania, co w ocenie Kontrolujących, nie spełnia wymogu w zakresie niezwłocznego powiadomienia Wojewody. Powyższe stanowi uchybienie.

6. Zawarcie umów z radcami lub adwokatami

Zgodnie z artykułem 6 ust 1 u.n.p.p. adwokat lub radca prawny udziela nieodpłatnej pomocy prawnej na podstawie umowy zawartej z powiatem. Powiat Staszowski zawarł sześć umów: trzy z adwokatami i trzy z radcami prawnymi (akta kontroli nr 12).

Analiza przedmiotowych umów pod kątem zgodności ich zapisów z art. 6 ust. 2 u.n.p.p. wykazała uchybienie w postaci braku określenia sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem (akta kontroli nr 12).

Sposób powierzenia radcom prawnym oraz adwokatom upoważnienia do przetwarzania danych osobowych osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej został określony w zawartych umowach.

Uwzględniając powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

1. Wskazywanie w ogłoszeniu o konkursie, w informacji o zrealizowanych przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym, ogólnej kwoty,

- którą organ administracji publicznej przeznaczył na zadania publiczne tego samego rodzaju w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim.
2. Zamieszczanie w ogłoszeniu o wynikach konkursu informacji na temat wysokości przyznanych środków publicznych zgodnie z art. 15 ust. 2h pkt 3 u.d.p.p.
 3. Uwzględnianie w umowach z organizacją pozarządową prawidłowych zapisów w zakresie czasu trwania spotkania z mediatorem, o którym mowa w art. 8 ust. 12 pkt 1 u.n.p.p. , oraz zachowanie w przedmiotowych umowach oraz załącznikach do nich spójnych zapisów w tym zakresie.
 4. Uwzględnianie w porozumieniach zawieranych z gminami elementów wyszczególnionych w art. 9 ust. 1 pkt 1b oraz c u.n.p.p. poprzez określenie, czy dyżur w punkcie zlokalizowanym na terenie gminy przeznaczony będzie na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej czy świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz wskazanie podmiotu udzielającego nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie podczas dyżurów.
 5. Zamieszczanie w porozumieniach zawieranych z gminami aktualnych informacji z uwzględnieniem tytułu u.n.p.p. i publikatora, w którym przedmiotowa ustawa została opublikowana, daty przekazania listy osób świadczących usługi wynikające z u.n.p.p. oraz adresu lokali, w którym udzielana będzie nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone będzie nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.
 6. Niezwłoczne informowanie Wojewody o każdym zawartym porozumieniu z Okręgową Radą Adwokacką oraz Radą Okręgową Izby Radców Prawnych stosownie do art. 10 ust. 3 u.n.p.p.
 7. Zamieszczanie w umowach zawartych z radcami prawnymi i adwokatami sposobu organizowania w punkcie spotkania z mediatorem, zgodnie z art. 6 ust. 2 ppkt 6a u.n.p.p.
 8. Wzmocnienie nadzoru nad przygotowywanymi dokumentami (tj. umowa z organizacją pozarządową, ogłoszenie o konkursie) w celu uniknięcia omyłek pisarskich.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie – w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski